

MURSKA KRAJINA

II. LETO

Murska Sobota, 13. oktobra 1940.

ŠTEV. 41.

Politični pregled

Domači dogodki:

Notranje ministrstvo je razpustilo emigrantsko zvezo „Istra, Trst, Gorica“ in z njo vse njene organizacije.

Predsednik vlade Dragiša Cvetković se je sestal s prosvetnim ministrom dr. A. Korošcem. Oba državnika sta se razgovarjala o vseh perečih vprašanjih v zvezi z delom in sklepom vlade.

V zadnjem času so bila v Beogradu številna politična zborovanja. S tem v zvezi piše „Hrvatski dnevnik“, da so odločujoči krogi v Beogradu trdno odločeni, da se smer sporazuma s Hrvati ne spremeni. Istočasno zavrača tudi list govorce o kakih vladnih spremembah.

„Vsak strah, da bi nastalo v naši državi pomanjkanje živil, je neutemeljen. Ta strah izvira samo iz vojne psihoze. Brez vsakih pretresljajev bomo lahko dočakali novo žetev“. To je rekel prometni minister dr. Beslić.

Minister dr. Smoljan je v Mostarju izjavil, da bo dala letošnja letina koruze okoli pol milijona vagonov pridelka, sami pa potrebujemo le okoli 300.000 vagonov. Koruze bo torej zadosti. Glede jedilnega olja, za katerega se nam tudi ni treba bati, da bi trpeli pomanjkanja, je podal slično izjavo trg. minister dr. Andres.

Naša banovina dobi svoj lasten prehranjevalni urad. Sredstva, da za področje slovenske dežele nakupi tiste količine živeža, ki je za prehrano ljudstva neobhodno potreben, so mu že preskrbljena. S to ustanovo bomo dobili zagotovilo, da ne bomo gladovali in da se z ljudskim življenjem ne bo nihče bogatil.

Pri številnih posvetovanjih, ki so bila v zadnjem času v Beogradu, so razmotrivali o važnih ukrepih, ki se tičejo predvsem prosvete in nadzorstva kapitala, ki bo postavljen v službo skupnosti.

Pri Srbih se vedno bolj opazja zbiranje vseh srbskih sil. To gibanje vodijo srbski pravoslavni cerkveni dostojanstveniki, za katerimi stoji del bivše radikalne stranke (staroradikali.)

Skozi Slovenijo so v preteklih dneh potovali v Nemčijo nemški izseljenci, ki zapuščajo sovjetsko Besarabijo. V Nemčiji jim pripravljajo nove domove. Kje jih bodo naselili, pa se še ne ve.

Naš parnik „Boka“ se je potopil na Atlantskem oceanu, ko je bil na potu v Ameriko. S parnikom se je potopil tudi kapitan in en mornar. Podrobnosti o nesreči še niso znane, pač pa domnevajo, da je bil parnik torpediran od podmornice.

Razstavo nove nemške arhitekture so ob navzočnosti kneza namestnika in kneginje Olge svečano otvorili v Beogradu. Navzoči so bili tudi vsi člani vlade ter vsi člani nemškega poslaništva.

Nemčija hoče kupiti od nas 2 milijona kg. tobaka letno. Pregovori o tem so že v teku.

Iz zamejstva:

V prejšnjem tednu so se dan za dnem vrstile hude letalske bitke. Nemški bombniki so v spremstvu lovcev v večjih ali manjših skupinah, kakor je pač bilo vreme, prihajale nad Anglijo. Najhuje so bombe prizadele London, precej škode je pa bilo tudi v drugih večjih mestih. Nemško težko topništvo je ponovno obstreljevalo pristanišče Dover, ki leži nasproti francoski obali.

Angleži so redno pošiljali svoje bombnike nad Nemčijo. Svoj uničevalni tovor so odlagali zlasti na prometna križišča, letalske tovarne in skladišča petroleja in streliva v zahodni Nemčiji. Najčesče so pa obiskovali pristanišča ob nizozemski, belgijski in francoski obali.

Angleško letalsko ministrstvo javlja, da so Nemci od 21. do 28. septembra izgubili 222 letal, Angleži pa 69. Nemška poročila poročajo približno o obratnem razmerju.

Angleži poročajo, da so v avgustu in septembru sestrelili 2116 nemških letal, med tem ko so svojih izgubili le okrog 600. Nemci pa poročajo, da so angleških letal zbili 2400, svojih pa izgubili okrog 700. Velike izgube so Angleži utrpeli na morju, kjer so izgubili v tem času 27 ladij, med tem ko so oni potopili le 9 podmornic svojim naprotnikom.

Na italijansko-angleškem bojišču so bila le letalska delovanja. Le enkrat je prišlo do manjšega spopada med angleškimi bojnimi ladjami in italijanskimi letali. Na tej fronti se zaenkrat nasprotnika le pripravljata na odločilni spopad, ki ga je treba pričakovati v kratkem.

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

Male države

Nemški časopisi so objavili nedavno članek dr. Frica Teila o osnovah bodoče ureditve Evrope. Pisec pravi, da bodo izginile male miniaturne države, ki niso mogle živeti in ki so jemale sosednim velikim državam možnost svobodnega gibanja. Kljub temu lahko tudi male države gledajo z zaupanjem na delo osi za definitivno ureditev Evrope. Državi osi pa kljub temu ne bosta mogli upoštevati nacionalističnih želj malih narodov, ki bi bile upravičene samo z njihovim nacionalnim in kulturnim življenjem, a ne bi upoštevale gospodarstva in prometa.

Prehrana Slovenije

O tem poroča „Slovenec“ med drugim tudi sledeče:

Za vsako banovino so določeni kontingenti pšenice in moke iz proizvodnih središč. Pri prvem kontingentu je dobila Slovenija 300, pri 2. in 3. pa po 1000 vagonov pšenice in moke. Pšenico uvaža v glavnem banovina sama. Če bomo dobivali kontingente v isti meri še nadalje, se nam ni bati pomanjkanja pšenice in moke.

Banovina je doslej najela 64 milijonov kratkoročnih posojil po nizki obrestni meri (1 do 5%), zaprosila pa je za dovolitev zvišanja te vsote na 100 milijonov.

Letošnja žetev v Sloveniji je čezmerno dobra. Pridelek koruze v Vojvodini bo letos odličen. Zaradi ugodne letine koruze najbrže tudi ne bo primanjkovalo masti. Tudi cena koruze bo najbrže padla.

Z jedilnim oljem bomo zadostno preskrbljeni. Enako s sladkorjem in kurivom.

Pri banski upravi se je ustanovil banovinski prehranjevalni urad kot samostojna pravna osebnost, ki bo protokoliran kot trgovska firma v trgovskem registru.

Pomanjkanja v bližnji zimi se nam ni bati.

Za nakup semena

Trgovinski minister je dovolil, da se izda iz fonda Prizada ravnateljstvu za prehrano 10 milijonov dinarjev za nakup semen. To je sedaj že tretji kredit, ki ga je dal Prizad za nakup semen. Prvi kredit je bil dan banskim upravam spomladi v višini 4,5 milijona dinarjev, kmalu nato pa še nov kredit v višini 5 milijonov din.

Radi preložitve načrtnega izkrcanja nemške armade na angleških tleh, govore Nemci in Italijani kakor tudi Angleži, da je sedaj „prvo poglavje vojne“ končano in da se pričinja „drugo poglavje“. Bojevanje se bo sedaj razvilo čisto drugače in obsežnejši napadalni načrt obsega druga bolj obširna in bolj razprostrta bojišča. O tem so baje tudi razpravljali na sestanku, ki je bil

med Hitlerjem in Mussolinijem na Brenerju. Četudi niso bila o sestanku objavljena nobena podrobna pojasnila, se pa le da sklepati iz pisanja raznih časopisov, da se bo nadaljevanje sedanje vojne odigravalo predvsem v Sredozemskem morju, iz katerega hočeta zaveznika odstraniti Anglijo in to politično kakor tudi vojaško.

Anglija ima v Sredozemskem morju: Ožinc Gibraltar, važen otok Malta, vso egiptsko obalo do Sueza, važna oporišča v Hajfi, Palestini, na otoku Cipru zelo močno brodovje ter zavezniške: Grčijo, Turčijo in Egipt. Dela, za zavezniške, bo torej dovolj.

Španija se zaenkrat ne bo priključila Nemčiji in Italiji in bo še v naprej ostala nevojskujoča se država.

Bivši angleški ministrski predsednik Chamberlain je podal ostavko. Poleg tega je prišlo v angleški vladi do večjih sprememb ter je bilo imenovanih več novih ministrov.

Angleško poslaništvo v Budapešti je pozvalo vse angleške državljane, naj takoj zapuste Madžarsko in odpotujejo skozi Turčijo v Indijo.

Novo prestolnico Romunije hočejo po nekih poročilih zgraditi v središču Karpatov.

V zadnjih 30 dneh so nemški letalski napadi zahtevali v Londonu okoli 13.000 mrtvih in ranjenih.

Bolgarske čete so 1. oktobra končale zasedbo južne Dobrudže, kjer jim je bolgarsko prebivalstvo prirejalo navdušene sprejeme.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čim prej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

Prijava o zaključenih nakupih v Nemčiji

Devizno ravnateljstvo je izdalo naslednjo okrožnico št. 94:

V zvezi z okrožnico št. 93 z dne 26. septembra 1940 je potrebno, da vsi domači uvozniki blaga prijavijo poobl. denarnim zavodom vse zaključene nakupe nemškega blaga pred 25. septembrom 1940. V ta namen so dana naslednja navodila:

1. Domači uvozniki, ki žele izkoristiti stari tečaj 14.80 din za blago, katero bodo uvozili tudi po 1. oktobru 1940, v kolikor je bil zaključek o nakupu napravljen pred 25. sept., morajo predložiti poobl. zavodu obenem z originalno zaključnico, podpisano od nemškega dobavitelja, tudi z označeno in podpisano klavzulo na isti zaključnici po domačem uvozniku „jamčim materialno in moralno, da je bil posel zaključen dne . . .“ in da je podpis nemškega prodajalca originalen.

2. V pismenih prijavah, katere morajo uvozniki predložiti poobl. zavodom najkasneje do 20. oktobra 1940, je potrebno, da so navedeni naslednji podatki: ime in domicil nemškega prodajalca, vrsta kupljenega blaga, vrsta blaga po zaključnici, datum izvršenega nakupa po zaključnici, točni roki, po katerih se bo vršil uvoz blaga v našo državo in točni roki, kdaj bo blago po posameznih zneskih plačano.

3. Uvozniki bodo predložili posebne pismene prijave za vse primere, pri katerih se imajo plačila izvršiti najkasneje do 31. marca 1941, posebne prijave pa za primere s plačilnimi roki po navedenem datumu.

4. Pooblašeni zavodi bodo zbrali podatke na osnovi prejetih prijav po domačih uvoznikih in bodo najkasneje do 25. oktobra dostavili sezname pristojnim podružnicam Narodne banke, v katerih bodo naznačili vse podatke po posameznih prijavah domačih tvrdk. Originalne zaključnice, ko bo predhodno preiskana njih pravilnost, bodo s svoje strani overili klavzulo „porabljena za prijavo deviznemu ravnateljstvu N. b. v smislu okrožnice št. 94“ z oznako datuma in podpisom. Tako overjene zaključnice bodo vrnili domačim tvrdkam s pripombo, da je potrebno priložiti odnosno zaključnico k svoji prošnji, katero bo tvrdka izročila dev. ravnateljstvu N. b. za pridobitev odobritve glede izkoriščanja starega tečaja.

5. Domači uvozniki bodo lahko izkoristili stari tečaj (14.80) v teh primerih samo na osnovi predhodno dobljenih specialnih odobritev deviznega ravnateljstva na osnovi prošenj, predloženih centrali Narodne banke s posredovanjem istega den. zavoda, kateremu je bila stvar prijavljena. V

prošnjah za pridobitev teh odobritev morajo biti navedeni vsi podatki, ki so določeni v točki 2 te okrožnice za predložitev prijave kakor tudi pripomba, ali žele opraviti plačilo pred uvozom (v naprej) ali po izvršenem uvozu. Na prošnje za izkoriščanje starega tečaja se bodo izdajale odobritve brez težkoč, v kolikor se nanašajo na zaključene posle s plačilnimi roki do 31. marca 1941 in v kolikor bodo predloženi dokazi v redu. Toda prošnje za izkoristitev starega tečaja s plačilnimi roki po 31. marca 1941 bodo vzete v pretres šele potem, ko se glede tega doseže soglasje s pristojnimi nemškimi oblastmi.

Zamenjajte stare kovance

Opozarjajo se zainteresirani, da po odloku finančnega ministra na dan 20. oktobra 1940 poteče skrajni rok, do katerega se morejo stari dinarski kovanci pri blagajni Narodne banke in državnih finančnih ustanov, ter da skrajni rok, do katerega se stari srebrni 20 dinarski kovanci morejo zamenjati brez odbitka z novimi, poteče 31. oktobra 1940. Po preteku teh rokov se omenjeni kovanci ne bodo mogli več zamenjati. Pod blagajnami Narodne banke se razumejo tako blagajna centrale kakor tudi blagajne podružnic, pod državnimi finančnimi ustanovami pa državne ustanove, pri katerih se sprejemajo vplačila, ozir. se odpravljajo izplačila, kakor glavna državna blagajna, davčne uprave, Poštna hranilnica, vse pošte itd. Z ozirom na to je treba 20. oktober 1940 smatrati za zadnji dan za zamenjavo starih dinarskih kovancev, 31. oktober 1940 pa kot zadnji dan za zamenjavo starih 20 dinarskih srebrnih kovancev, tako pri blagajnah Narodne banke, kakor tudi pri blagajnah navedenih državnih finančnih ustanov. V kolikor se bo denar pošiljal v zamenjavo po pošti Narodni banki ali omenjenim državnim finančnim ustanovam, se mora kot zadnji dan smatrati dan oddaje na pošti.

Mešanje moke

V kratkem bo objavljena uredba o novi mešanici ljudske moke, ki bo vsebovala 75% pšenične in 25% koruzne moke. Iz te moke bodo pekli tako zvani ljudski kruh. Koruza, ki smo je pridelali mnogo, se bo najbrž pocenila. Pravijo, da bo novi ljudski kruh za 75 par pri kg cenejši od sedanjega.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

Deževno vreme

Nekoč smo govorili, da je Absinija tista država, kjer določen čas neprenehoma dežuje. Letos je tudi pri nas tako. Saj skorajni dneva, da ne bi deževalo. Komaj se kmetje pripravijo za delo na poljih in travnikih, že jih dež prepodi. Mnogo pridelkov je še na poljih, ki se jih vsled mokrote nemore pospraviti. Posebno veliko škodo trpijo pri nas kmetovalci na ravnini, katerih polja so zalita z vodo. Nemorejo izkopati krompirja, pobrati koruze, pospraviti ajde, prosa itd. Prevelika mokrota ovira tudi setvi zimskih posevkov in tako je vse v zastoju.

Kakor je škodljiva prevelika suša, tako je škodljiva tudi preizdatna mokrota. To so pojavi, ki jih nobeden zemljan ne more preprečiti, zato le zaupajmo v Onega, ki s tem ravna, čeprav imamo neprijetnosti z delom in pospravljanjem pridelkov.

Naš pomorski promet

Pomorski trgovski promet v naših lukah je bil po številu ladij in tonaže, glasom najnovejše statistike, v juliju t. l. manjši nego v istem mesecu lanskega leta, vendar večji kot v mesecu avgustu t. l. Število odpotovanih brodov v juliju t. l. je znašalo 8173 s 1,047.989 ton, dočim je v lanskem letu v istem mesecu odplulo iz naših luk 10.439 brodov s 2,109.473 ton blaga. Od teh je bilo naših brodov 8017, tujih pa 156.

Vsled razvoja vojne na Sredozemskem morju, močno nazaduje naš pomorski promet s tujimi državami kar ima za posledico, da nam primanjkuje mnogo stvari, ki jih moramo uvažati iz tujine.

Naše solane

Nekateri naši časopisi so že večkrat obravnavali stanje in obrat naših solan. Povdarjali so potrebo solane obnoviti, obstoječe pa razširiti tako, da bi bilo mogoče pridobivati dovolj soli za potrebo naše države.

Nerazumljivo je, da moramo uvažati vsako leto 75 milijonov kg. soli, t. j. polovico, ker jo v naših solanah pridobimo le 75 mil. kg., za celo državo pa potrebujemo 150 mil. kg. Sol uvažamo iz Turčije, Rumunije, Nemčije, Tunisa in Egipta, za katero moramo plačati tujini ogromne milijone dinarjev.

Te izdatke bi si lahko država prihranila, če bi naše solane razširila in one, ki so bile svoječasno opuščene, obnovila. Poleg tega bi bilo mogoče v solanah zaposliti mnogo delavcev, ki so danes na obalah našega morja, brez posla.

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek 10. X. 1940 ob 20.30 uri
v petek, dne 11. X. ob 20.30 uri
v soboto, dne 12. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

KOMEDIJA

Zmagovalec dneva

Gina Falkenberg Heinz Rühmann
Hans Junkermann Gustav Waldau

Film poln humorja, intrig, zapletljiv in divnih prirodnih posnetkov

Film o veselem potepuhu, ki s svojim zdravim humorjem rešava mnoge nevarne situacije..

V nedeljo, dne 13. X. 1940
ob 11 uri 15 min

ne bo predstave, ker ukine
elektrarna Fala dobavo električne struje

Dodatek: Novi vojni „Univerzum“
tednik.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 13. X. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v ponedeljek, dne 14. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VELEFILM

„Pesem spomladi“

Nesmrtna melodija Richard Tauber
Franca Schuberta

Plemenita tekma za roko lepe Schubertove hčerke — Viki!

Film iz starih časov, ko je bil še v polni veljavi „valček“

Dodatek: Kulturni film in „Miky & Silly“

PREDSTAVE:

v torek, dne 15. X. ob 20.30 uri
v sredo, dne 16. X. ob 15.15 uri (ob znižani ceni)
in ob 20.30 uri

PRAVLJICA

„Janko in Metka“

D. DOMINKOVA F. KOTAL

V davnem času sta živele . . .

Film poln prekrasnih posnetkov za srce in oko.
Film je na češkem jeziku.

Dodatek: Kulturni film in „Miky & Silly“

Ta film predvajamo izven rednega programa tudi še po dogovoru!

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Izpred sodišča

Tatvina. Jelen Franc iz Lokavce je bil že večkrat obsojen radi tatvine. Vendar ga tudi to ni izučilo, temveč s svojim nečastnim poslom kljub temu ni nehal. Kradel je dalje in je odnesel iz kleti Šalamon Jožefa 260 kg. žita. Žito je odnašal ponoči in s sabo je vzel vsakokrat po eno polno vrečo. Njegova tatvina je bila odkrita in soboško okrožno sodišče ga je preteklo sredo obsodilo na 2 leti robije in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let. Jelen je prijavil priziv radi previsoko odmerjene kazni.

Slaba služkinja. Lajh Ottilja je bila že radi tatvine večkrat v zaporu. Zlasti je okradla svoje službodajalce, pri kateri je bila zaposlena kot služkinja. Tudi koncem lanskega leta, ko je odšla od svojega gospodarja Verača Petra, je vzela s sabo razne predmete. Tatvina je bila kmalu odkrita in preteklo sredo je bila Lajhova obsojena na 1 leto in 4 mesece robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let. Obdolženka je prijavila priziv.

3000 raznih vzorcev za ročno delo predliskano po zmerni ceni — izvolite izbrati

MIRO DOMAJNKO, M. Sobota
Lendavska 8.

DOMAČE VESTI

— Čestitamo. Najmlajši sin našega nadzornika g. Evgena Antauerja, g. Oto, je po dovršeni vojni akademiji, s 1. oktobrom t. l. dosegel čin pešadijskega podporočnika. V kolikor je bil g. Antauer v preteklih letih v skrbeh in stiskah za vzgojo svojih številnih otrok, v tolikor je lahko sedaj ponosen in zadovoljen z uspehi. Saj otroci zaporedoma dozorevajo v študijah. Sin Aladar je že davno naš vojni pilot, Miki je letos postal učitelj, Joško bo v najkrajšem času dokončal univerzije študije in postal dr. prava. Akoš in Micika študirata medicino, dočim obiskuje Mancika 7. razred gimnazije v Murški Soboti. Tako se bo v kratkem času znašel oče kot školnik v sredini svojih akademično izobraženih otrok in tedaj bo dosegel popolno zadoščenje za trud, ki ga je imel za vzgojo in vzdrževanje.

— Šoferski tečaj. Tukajšnja družina J. T. K. priredi na splošno željo interesentov šoferski tečaj za poklicne šofere in samovozače. Pričetek tečaja bo 12. okt. ob 9. uri predpoldan v dvorani restavracije „Slon“ (pri Bacu) v Murški Soboti.

— Izlet. Nekaj članov fantovskega odseka in dekliškega krožka iz Murske Sobote, je napravilo dne 6. t. m. izlet na Kapelo. Krasen jesenski dan je nudil izletnikom lep razgled iz Kapele po Prekmurju in Slov. goricah.

URE, ZLATNINA

KRISTAL, PORCELAN

BOGATA IZBIRA, SOLIDNE CENE

M. ILGER-JEV SIN

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 15

USTANOVLJENO LETA 1860

— Pododbor Udruženja rez. ofic. in bojnikov Kr. Jugoslavije v Murški Soboti poziva vse g. g. rez. oficirje, da se udeležijo skupnega sestanka, ki se vrši v soboto, dne 12. t. m. v učilnici trgovske šole v M. Soboti s predavanjem komandanta mesta g. kapetana Relića Dušana o vojaški administraciji. Udeležba za predavanje je obvezna za vse g. g. oficirje v smislu naredbe komandanta mesta. Vsi g. g. oficirji naj prinesejo na sestanek izpolnjene prijavnice.

— Važno za vračajoče se sezonske delavce. Po novem sporazumu, ki je bil sklenjen med Nemčijo in našo državo ne smejo sezonski delavci pri povratku v Jugoslavijo več jemati s seboj 10 mark v srebru kakor je bilo to prej dovoljeno. Po novem spora-

zumu si lahko nabavijo pri „Putniku“ v Berlinu (Amtliches Jugoslavisches Reisebüro Putnik, Berlin NW 7, Neue Wilhelmstrasse 12-14, Tel. 110617 in 110618) za prve izdatke na meji ček za 10 mark, ki ga lahko pri poslovnih „Putnik“ v Mariboru na glavnem kolodvoru ali na Jesenicah zamenjajo po dnevnem tečaju. Z ozirom na to prepoved izvoza nemškega denarja kakor tudi z ozirom na nizko ceno, ki jo ima pri nas nemški drobiž, priporočamo vsem našim sezonskim delavcem v Nemčiji, da si naročijo vsaj 10 do 12 dni pred nameranim povratkom v domovino za prve potrebe ček na 10 mark pri „Putniku“ v Berlinu in da nikakor ne jemljejo s seboj efektivnih mark. Iz pisarne Zveze poljed. delavcev v M. Soboti.

on trdil, da so mu bili uničeni po požaru. Škode po ognju je bilo samo okrog 8.000 din. Poslastnika Birmana so aretirali in bo nadaljna preiskava pokazala, ali je sum glede požiga iz koristoljubja upravičen, ali pa je ožen nastal zgolj po nesrečnem naključju.

— Smrt starčka v potoku. Dne 5. oktobra so otroci, ki so gledali narasli potok v Pečarovcih, opazili v njem človeško postavo. Takoj so obvestili mimo idočega Janeza Šerugo, ki je utopljenca potegnil iz potoka in v njem spoznal 78 letnega Matijo Kovača. Starček je že dalj časa bolehal za naduho. Usodnega dne je šel od doma k sinu, ki ima hišo kakih 250 metrov daleč. Pot ga je vodila čez potok, preko katerega vodi zasilna brv iz 25

Za NOVO SEZONO prinašamo

RADIOAPARATE

MINERVA, ORION, KÖRTING, HORNYPHON,
MENDE, BRAUN, GRAETZ, SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom.

Baterijski aparati so opremljeni z D elektronkami, delujejo brez akumulatorja.

Predvajanje brezobvezno.

Ceniki franko.

Vsi aparati na dolgoročno odplačilo.

Radio Nemec, M. Sobota

— Kdo je ciganom ukradel denar? O priliki blagoslovitve novega mosta v Petanjcih sta postavila cigana Cener Ivan in Marija svoj vrtljak na Šafaričevem posestvu blizu mosta. Zvečer sta zakonca prešela zaslužek, ki je znašal 370 din. Ko je zvečer Cener legel h počitku, je obesil suknjo, v kateri je imel denar, nad glavo v svoji uti. Zjutraj je bila suknja na klopi, denarja pa ni bil več v njej. Cigan sumi, da je nekdo z lato, na kateri so bili zabiti žebli, izvlekel suknjo k oknu in vzel iz nje denar.

— Hajdina je požeta in čaka v kupih na njivah, da jo sonce osuši. Pridelek bo kljub neugodnemu vremenu še precej dober. Tudi koroza je že povečini dozorela in obeta lep pridelek.

— Požig? V noči od 27. na 28. sept. je izbruhnil požar v leseni stanovanjski hiši Jožefa in Karoline Birman v Prosenjakovcih št. 102. Ogenj je do tal uničil leseno poslopje, ki je bilo pokrito s slamo. V hiši je bilo po izjavi lastnikov 1500 kg sena, razno gospodarsko orodje in pohištvo. Hiša je bila zavarovana pri zavarovalnici „Jugoslaviji“ šele letos 3. avgusta za 15.000 din. Sum, da je bil požig podtaknjen, je takoj padel na gospodarja Jožefa Birmana, ker so na podstrešju njegovega novega stanovanjskega poslopja našli polno raznih predmetov, za katere je

cm široke deske. Sredi brvi je starček omahnil v potok, ki je po dežju zelo narasel. Voda ga je nesla 250 metrov daleč po strugi. Pokojni Matija Kovač zapušča 8 otrok, ki so vsi preskrbljeni. Naj počiva v miru!

— Ogenj v Markovcih. Dne 1. oktobra je izbruhnil ožen pri posestniku Adamu Gorzi v Markovcih št. 108. Zgorelo je ostrešje in s slamo krita streha. Poslopje je bilo leseno in v zelo slabem stanju, lastnik pa živi že 30 let v Ameriki. Oskrbenik hiše je bil posestnik Karol Trplan. Ker v hiši že dalj časa nihče ni stanoval, se je v njem naselila občinska sirota Julijana Kraus. Zvečer je kuhala pri ognjišču, ko pa je odšla iz sobe, so se vžgale saje na stropu in udarile skozi lesene deske ter užgale seno, ki je bilo nametano na podstrešju. Zgorelo je okrog 800 kg sena. Poslopje ni bilo zavarovano.

— Letalski dan v Ljutomeru. Pod pokroviteljstvom bana g. Dr. Natlačen-a priredi v nedeljo dne 13. okt. tukajšnji Aero-klub svoj letalski dan na cvenskem dirkališču ob 14 uri. Za prevoz na letališče in okrepčila je preskrbljeno. V slučaju slabega vremena bo prireditvev prihodnjo nedeljo.

— Nesreče. Štefan Požonec, 17 letni posestnikov sin iz Kobilja je prelagal hlode. Pri delu je padel in prišel pod hlood, ki ga je znatno poškodoval na levi

CENTRAL KINO
DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto, 12. okt. ob 1/29 uri zvečer
V nedeljo, 13. okt. ob 1/24, 6. in 1/29 uri
V ponedeljek, 14. okt. ob 1/29 uri zvečer

Veseli madžarski film po istoimenskem romanu CSATHO KÁLMÁNA

NOVA SORODNICA

V glavnih vlogah: TURAY IDA, KABOS GYULA, Berky Lili, Dely Ferenc, Percel Zita in Gozon Gyula

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic.

Zvišane cene
čevljariskim izdelkom

Čevljariski mojstri v M. Soboti so na svojem sestanku v ponedeljek, dne 7. t. m. sklenili po daljši debati, da zvišajo posamezne postavke cenika za različne čevljariske izdelke. Zaradi naraščajočega dviganja cen usnju različnih vrst, so čevljarji prisiljeni povišati cene različnim čevljariskim izdelkom. Začasno je bil sklenjen na ponedeljskem sestanku tale cenik:

Moški izbiti predniki	Din 160.—
Ženske izbiti predniki	Din 130.—
Tumplanje gojzarce	Din 90.—
Moške tumplance šivane	Din 75.—
Brez pete samo tumplanci	Din 55.—
Moške zbite tumplance	Din 60.—
Samo tumplance	Din 45.—
Ženske tumplance z niskimi petami	od Din 45.— do 50.—
Samo tumplance	Din 35.—
Galanterijsko tumplanje	od Din 40 do 45.—
Samo tumplanje	Din 30.—
Otroške tumplanje	do št. 28 od Din 30 do 35.—
Otroške tumplance	od št. 29 do št. 35 od Din 35 do 45.—
Moške nove čevlje iz boksa	D 300 do 320.—
Ženske nove iz boksa	Din 300 do 320.—
Moške niske iz boksa	Din 240 do 250.—
Ženske istotako.	

Zimski delovni čas

Zaradi štedenja kurjave in svečave v zimskem času, je članski sestanek z dne 8. oktobra t. l. sklenil, da se od 1. oktobra t. l. dalje, trgovine v Murški Soboti ob delavnikih zapro zvečer ob 6. uri. Zimski delovni čas traja od 1. oktobra do 28. februarja. Vabimo vse člane, da se tega re- da drže.

roki. — 13 letni Matija Fekonja iz Orehovec pri G. Radgoni je padel z drevesa in dobil resne poškodbe. — Jožef Rajnar, 26 letni posestnikov sin iz Rakičana je padel s kolesa in se poškodoval po glavi. — Nežič Milan, 36 letni posestnik iz Orešja pri Lendavi se je pri sekanju drv vsekali v roko. — Cigan Mihal Cener, star 32 let, iz Vanče vasi se je pri delu poškodoval. Na nogo mu je padla težka reja in mu napravila znatno rano. — Posestnik Kohej Martin, star 29 let, doma iz Trnja je stopil na žebelj in se ranil. — Verona Gumilar, 34 letna posetnikova žena iz Tropovec, je snažila strop, pri tem pa padla in si zlomila roko. — Vsi ponesrečenci so se stekli po pomoč v soboško bolnico.

— Ivanovci. Dne 4. t. je izbruhnil požar na kopici slame posestnika g. Čarni Štefana v Ivanovcih. Domači gasilci, ki so takoj nastopili, so rešili del slame in obranili, da se ogenj ni razširil na poslopja, ki so v neposredni bližini požarišča, kar bi se lahko zgodilo, ker je v času, ko je nastal požar, pihal močan veter. Škoda se ceni na 4000 dinarjev. Vzrok požara ni znan.

— Očistite semensko žito! Ministrstvo in kr. banska uprava ponovno pozivata občine, da organizirajo čiščenje semenskega žita. Zato morajo občine in vse organizacije dati na razpolago svoje tierje vsakomur, ki bi želel čistiti seme. Tudi zasebne tierje naj se uporabi za zboljšanje semena in odstranitev nadležnega plevela, zato naj občine plačajo lastniku odškodnino za uporabo stroja. Na kmetijski šoli v Rakičanu je postavljen prvovrsten selektor za čiščenje semena, ki zelo hitro sortira. Stroški odpadajo samo na električni tok, kar znaša le par dinarjev. Selektor je trajno na razpolago, kar naj upoštevajo kmetovalci iz okolice Sobotice in se poslužijo ugodnosti.

— Haloze in Slovenske gorice vabijo . . . V okviru stalnega tedenskega turističnega pregleda bo Tujskoprometna zveza „Putnik“ v Mariboru v petek dne 11. t. m. ob 14.10 preko ljubljanske radio postaje objavila zanimivo turistično propagando reportažo o trgatvi v Slovenskih goricah in Halozah. Ker predstavlja trgatev, ki se začne te dni, posebno mikavo turistično privlačnost za naše vinorodne predele, opozarjamo na to aktualno propagandno reportažo.

SPORT

SK Mura : SK Ptuj 9:1 (3:0)

Moštvo SK Mure je v nedeljo, dne 6. t. m. gostovalo v Ptuj, kjer je nastopil v prvenstveni tekmi proti SK Ptuj. Muraši so bili v stalni premoči in so zaslužen odnesli obe točki iz Ptuj. Ptujčani so igrali požrtvovalno, vendar so morali kloniti pred razredom boljšim nasprotnikom. Muraši so tehnično in taktično visoko prekašali Ptujčane. Igrali so z elanom in voljo. Lepa igra Murašev je zelo zadovoljila navzočo publiko.

Tekmo je sodil ss. g. Kopic iz Maribora.

SK Drava : SK Mura

SK Mura odigra v nedeljo, dne 13. t. m. svojo zadnjo letošnjo prvenstveno tekmo in sicer v Ptuj proti SK Dravi.

SK Drava je letos v zelo dobri formi, saj je v prvenstveni tekmi premagal svojega rivala SK Ptuj s 5:1 ter je tudi v Lendavi vodil v prvem polčasu 1:0.

Soboška publika pričakuje od Murašev, da ponovijo lepo in koristno igro v Ptuj ter si s pridobitvijo nadaljnjih točk zasigurajo naslov prvaka.

Halo !

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam žre preveč toka. Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatora odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo !

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki !

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Moštvo SK Mure potuje z vlakom ob 10.22.

Vsi, ki si nameravajo ogledati to zanimivo in napeto borbo, naj potujejo v nedeljo skupno z moštvom.

Rezultati v slovenski ligi :

Ljubljana : Olimp 10:0 (3:0)

Mars : Maribor 3:1 (2:1)

Kranj : Bratstvo 4:1 (0:1)

Amater : Železničar 2:2 (2:0)

Sport v inozemstvu v nogometu :

Madžarska : Nemčija 2:2

Švedska : Danska 1:1

Lahko-atletika :

Nemčija : Madžarska 117:80

Tenis :

Italija : Jugoslavija 4:2

Madžarska : Nemčija 3:2. Madžarke so si z to zmago priborile pokal Nj. V. kraljice Marije.

Balkanske igre v Carigradu

Na prvem mestu je Grčija s 7 zmagami, druga je Jugoslavija s 6 in tretja je Turčija, ki ima isto število zmag. — Rumunija in Bolgarija nista nastopili.

Boks :

Madžarska : Italija 11:5.

**SPREJME SE TAKOJ STAREJŠA
dobra kuharica**
v gostilni TURK M. Sobota.

**SPREJMEJO SE TAKOJ
čevljarški pomočniki**

s hrano ali brez hrane. Plača dobra. Več se poišče v Prekm. tiskarni v M. Soboti.

**SPREJME SE TAKOJ
mlinarski pomočnik**
v mlinu GYÖRKÖS PETRA mlinarju v Gornjo Radgono.

**Vse pogrebne potrebščine
najcenejše Vam nudi**
M. DOMAJNKO, M. SOBOTA
Lendavska 8.

Podpisani

naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem si uredil

„univerzalni“ mlin
na električni pogon

za šarotanje koruze z vlatovjem

in razna šarotanja živinske krme, katero bom izvrševal v

Murski Soboti v Slovenski ulici 2.

Cenjenemu občinstvu se priporočam za solidno in takojšnjo postrežbo.

HORVAT JANEZ.

Halo !

SLUŽBENE OBJAVE

**ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI**

**Izvajanje kontrole v nadrobni
prodaji — brutto zaslužek.**

Krajevna banska uprava je izdala glede kontrole cen na malo upravnim oblastem prve stopnje naslednje smernice.

Bruto zaslužek, katerega naj določi po proučitvi krajevnih razmer v smislu čl. 2 uredbe o kontroli cen na drobno in navodil urada za kontrolo cen upravno oblastvo prve stopnje, naj se odmerja po teh le smernicah: za testenine, riž, olje, milo z 10%.

Ako bi se sedanja, po banski upravi določena maksimalna cena (odnosno brutozaslužek) za mast razveljavila, se sme računati tudi pri moki in masti

V krajih z več kot 5000 prebivalci in pri starosti nad 18 let
pri 8 urnem delovnem času a Din 475 t. j. mesečno (25 dni) Din 950—
„ 9 „ „ „ a „ 475 t. j. „ (25 dni) „ 1068 75
„ 10 „ „ „ a „ 475 t. j. „ (25 dni) „ 1187 50

V krajih z manj kot 5000 prebivalci in pri starosti nad 18 let
pri 8 urnem delovnem času a Din 450 t. j. mesečno (25 dni) Din 900—
„ 9 „ „ „ a „ 450 t. j. „ (25 dni) „ 1012—
„ 10 „ „ „ a „ 450 t. j. „ (25 dni) „ 1125—

V podobnem smislu se računa tudi mezda pri nameščencih starih pod 18 let in sicer znaša urna mezda v krajih z več kot 5000 prebivalci Din 3 75 in v krajih z manj kot 3000 prebivalci Din 3 50 na uro.

Ker je s čl. 5 nove odredbe določeno, da morajo znašati mezde za kvalificirano delavstvo najmanj toliko, kolikor so visoko določene s to odredbo mezde za nekvalificirano delavstvo, znašajo minimalne mezde za trgovske pomočnike in ostalo višje trgovsko osebje vsaj toliko, kolikor so visoke zgoraj navedene mezde za nekvalificirano delavstvo (hlapce, slugo) v trgovini.

Z novo odredbo o minimalnih mezdah za nekvalificirane delavce je s čl. 9. in 7. spremenjen tudi ekvivalent za hrano in stanovanje v naravi. Novi ekvivalent znaša za hrano Din 12— na dan, za stanovanje Din 2.— na dan, mesečno torej skupaj Din 420.

S čl. 7. je določeno, da se za osebje, ki dobiva plačo mesečno izračuna dnevna plača s 25 delom mesečne plače.

Delovni čas v trgovinah je določen z naredbo bana o odpiranju in zapiranju trgovin. Po čl. 8. nove odredbe se delodajalec, ki ne plačuje

z maksimalnim brutozaslužkom 100%. Pri kavi se lahko računa z dopustnim brutozaslužkom 200%, pri manufakturni s 250%.

Kjer so se nakupne cene bolj povišale kakor za 140%, nad cenami v septembru 1939, se smejo računati zgornji odstotki le od 1.4 kratne cene iz septembra 1939. Odstotek velja le tako dolgo, dokler se sedanja režijska bistveno ne podraži. V dinarjih izraženi pribitki bi bili po tej smernici za sedaj: pri testeninah navadnih Din 1, jajčnih din 1.30, jajčinah din 2, rižu cenejše vrste (splendorju in sličnem) din 1.20, rižu Carolina din 2, moki 55 par, masti 2 din, olju „Zvezda“ din 1.70, „Diamant“ din 2, olju rafiniranem v kantah din 3, milu navadnem din 1.50, milo v kartonih din 3.

Minimalne mezde za trg. pomočnike in ostalo višje trg. pom. osebje.

Sl. list št. 79 z dne 1. oktobra t. l. je objavil novo odredbo bana o minimalnih mezdah. Člen 9. nove odredbe določa v tretjem odstavku, da je prenehala veljati s tem dnevom odredba o minimalnih mezdah za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje (objavljena v Sl. l. št. 9 z dne 31. jan. 1940.) S tem je torej urejeno vprašanje minimalnih mezd ne samo nekvalificiranega delavstva, temveč tudi trgovskih pomočnikov in sicer takole:

pomožnemu osebju minimalne mezde določene po tej odredbi, kaznuje v denarju od 100 do 10.000 Din.

Te minimalne mezde veljajo od 1. oktobra t. l. dalje.

Večerni poučni tečaji.

Kakor lani, bo združenje tudi letos v zimskem času organiziralo večerne poučne tečaje in sicer za začetnike posebej ter nadaljevalne tečaje za one, ki so lani obiskali naše tečaje, posebej. Po prijavah interesentov se bo poučevalo iz knjigovodstva, trgovskega računstva, trg. dopisja, francoščine, ruščine, italijanščine, nemščine, stenografije in strojepisja. Vabimo vse interese, ki bi imeli veselje do učenja iz enega ali več naštetih predmetov, naj se čimprej prijavijo v pisarni združenja med uradnimi urami. Poučnih tečajev se lahko udeleži vsak brez razlike na poklic. Predavalo se bo v prav poljudni obliki tako, da bo imel vsak udeleženec od teh večernih tečajev praktične koristi. Učnina se bo ravnala po številu udeležencev, vendar ne bo prekoračila zneska Din 20 na mesec za vsak predmet. Če se kdo prijavi za več predmetov skupaj, mu bodo dovoljeni znatni popusti. S poukom se bo pričelo s 15. okt. t. l.